

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat
mr. M. Bijkerk
Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

*Golden Meand Society
Foundation supporting
International Court Cases*

Aan het Gerecht in Eerste Aanleg Bonaire,
p/a Fort Oranje,
ALHIER.

BEROEPSCHRIFT WARBES

Geven respectvol te kennen:

Juan Jose DIAZ GARCIA, verzoeker 1 (hierna: 'JD'), wonende te Kaya Uruguay # 8,
Angela Liliana ALVARADO SORIA, verzoeker 2 (hierna: 'AA'), wonende te Kaya Pos di Frances # 15A,
Luis Felipe BARRERO MENESES, verzoeker 3 (hierna: 'LB'), wonende eveneens te Kaya Uruguay # 8,
alle drie verzoekers wonende te Bonaire, gezamenlijk ook aan te duiden als '**verzoekers**',
ten dezen domicilie kiezende ten kantore van de advocaat mr. M. Bijkerk, kantoor houdende te
Seru Grandi # 80, Bonaire, die verklaart door verzoekers gemachtigd te zijn om namens hen op te
treden en die met name ook verklaart door hen gemachtigd te zijn dit verzoekschrift namens hen in te
dienen en ondertekenen.

Noot t.a.v. verzoekers

Verzoekers treden op in persoon en zijn als zodanig direct belanghebbenden in deze procedure, doch
zij vertegenwoordigen tevens een grote groep personen die evenals henzelf gedupeerden zijn inzake
de voorliggende kwestie zoals hierna zal worden uiteengezet. Zij vertegenwoordigen deze groep van
personen in hun hoedanigheid van respectievelijk voorzitter, secretaris en penningmeester van de
vereniging handelende onder de Papiamentstalige naam 'Asosashon Otorgamentu di Tereno sin
Korupshon', hierna aangeduid als 'ASOTEKO'.

Kopie van de Statuten van de Vereniging gaat hierbij (prod. A).

1. De **wederpartij** (verweerder) is het Bestuurscollege v.h. Openbaar Lichaam Bonaire, gevestigd
ten Bestuurskantore, alhier, hierna aan te duiden als het '**OLB**', of, waar relevant, als het '**BC**'.
2. Verzoekers hebben jaren geleden het OLB verzocht aan hen een stuk grond in erfpacht uit te
geven voor de bouw van hun eigen woonhuis. **JD** op 18 september 2014 (prod. 1), **LB** op 30
september 2011 (prod. 2) en **AA** op 15 juli 2010 (prod. 3).

Daarna hebben verzoekers regelmatig mondeling gerappelleerd. Steeds werd hen
medegedeeld dat zij nog niet aan de beurt waren en moesten wachten. Zij zagen wel anderen
een terrein krijgen die helemaal niet of slechts zeer kort op de wachtlijst stonden, maar om
daar stennis over te maken betekent dat men op de zwarte lijst komt i.p.v. de wachtlijst.

Dus: zwijgen en wachten Jarenlang.

3. Ook het OLB verzocht af en toe (meestal jaren na de aanvraag) of de aanvragers nog steeds
geïnteresseerd waren? Het antwoord van verzoekers was dan steeds dat zij inderdaad nog

steeds interesse hadden. Het spreekt voor zich dat na zo lange tijd niet iedereen nog alle stukken heeft. Daarom noemen wij hier **LB** als voorbeeld. Hij heeft de meeste stukken nog wel.

Op 28 november 2014 en op 1 september 2015 heeft hij schriftelijk aangegeven nog steeds interesse te hebben (**prods. 4**). Op 11 januari 2018 schrijft het OLB hem aan en bevestigt dat hij nog steeds op de wachtlijst staat (**prod. 5**).

Thans 2020 is echter nog steeds geen terrein in erfpacht door het OLB aan **LB** en de andere verzoekers uitgegeven.

Rechtsplicht, wachtlijst en willekeur

4. Wij stellen dat op het OLB een rechtsplicht rust om aan aanvragers een terrein in erfpacht uit te geven, mits zij aan de voorwaarden voldoen. Al diegenen die een aanvraag hebben ingediend (die dus op de wachtlijst staan) voldoen aan de voorwaarden, anders wordt hun aanvraag niet in ontvangst genomen. Zo heeft het altijd gewerkt.

Misschien zou men kunnen proberen via de rechterlijke macht nog iets te doen. Echter dat is kostbaar en ook onzeker. Het OLB zou kundig verweer voeren. Immers het BC heeft het wettelijk recht te bepalen wie in aanmerking komt voor een erfpachtterrein en wie niet? Daar komt bij dat de rechter 'terughoudend' toetst. Willekeur wordt niet gauw aangenomen in een individueel geval, ook al is dit wat betreft erfpachttuitgifte een feit van algemene bekendheid. Hoe kan een eenling willekeur nu hard bewijzen? De slotsom van 's rechters terughoudendheid is dat misstanden gewoon hun beloop worden gelaten. In het geval van erfpachttuitgifte minstens al meer dan 50 jaar (over deze schatting van tijdsduur hierna meer).

Rechtsplicht tot erfpachttuitgifte t.b.v. natuurlijke personen die er een woning op willen bouwen

5. De plicht om terrein in erfpacht uit te geven aan aanvragers zijnde natuurlijke personen die daarop een woonhuis willen bouwen, heeft het OLB, onder andere, op grond van art. 11, lid 1 Int. Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele Rechten (hierna: '**IVESC**').

De uitgifteplicht is ook op andere gronden gebaseerd. Het feit alleen al dat het erfpachttuitgifte-beleid er zelf op gericht is om goedkope terreinen voor woningbouw in erfpacht uit te geven (vooral om de armeren te helpen een eigen huis te kunnen bouwen), maakt dat er een rechtsplicht op het OLB rust om ze dan op aanvraag ook uit te geven.

Deze procedure beperkt zich tot aanvragers die natuurlijke personen zijn en het OLB hebben verzocht om aan hen een terrein in erfpacht uit te geven met als doel om daarop een woonhuis voor zich en hun gezin te bouwen. Wanneer het gaat om erfpachttuitgifte aan bedrijven, rechtspersonen of stichtingen/verenigingen gelden andere criteria die in deze procedure niet aan de orde worden gesteld. Ook daar heerst corruptie, maar die laten we voor nu met rust.

6. Woonruimte is één van de basisbehoeften van de mens. Het is tevens de natuurlijke plicht van ouders om te voorzien in adequate woonruimte voor zich en hun kinderen. Het is zonder overdrijving een bittere schande dat het OLB de erfpachttuitgifte aan natuurlijke personen voor

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
International Court Cases

woningbouw al meer dan 50 jaar heeft verslonst, gecorrumpeerd en verpolitiseerd, met *onder meer* tot gevolg dat duizenden gezinnen gedwongen werden om inadequate woonruimte te betrekken en vanwege de schaarste aan huurwoningen veel te hoge huren hebben moeten betalen, waarbij de minst draagkrachtigen natuurlijk het meest gedupeerd werden.

Dit is slechts één van de negatieve gevolgen. Er zijn er meer (zie hierna).

Als slechts de helft van wat in deze procedure gesteld wordt waar is, dan zouden de politici zich diep moeten schamen. En overleden politici zouden zich van schaamte in hun graf moeten omdraaien. Niet dat dit de armeren helpt, maar het zij maar gezegd. Als men het zich realiseert, dan vraagt men zich af hoe dit zo heeft kunnen ontstaan en gedijen. Honderden ambtenaren en burgers wisten hiervan af en waren niet in staat hieraan iets te doen.

Anekdote. Zo'n 35 jaar geleden kon men dagelijks de ambtenaren van Bouw- & Woningtoezicht elke ochtend zien koffiedrinken en 'uitrusten' in een café tot een uur of tien. Daarna gingen ze aan het werk. Dit alles open en bloot, onder het toezien van het Bestuurscollege in het Bestuurskantoor dat op een steenworp afstand van het café gelegen was. Ook dit was een feit van algemene bekendheid, maar niemand deed er iets aan.

Ondergetekende houdt van Bonaire en van de mensen (we gaan even in de 'ik-vorm'). Ik heb mijn hart gegeven aan dit eiland. Begrijp me niet verkeerd. Maar als we verbetering willen, moet gezegd worden waar dingen fout gaan. En dan moet een autoriteit optreden. In deze en andere procedures zullen wij trachten uit te leggen dat er voor de Rechterlijke Macht als autoriteit in dit opzicht ook een rol is weggelegd en dat 'terughoudend toetsen' niet alleen vaak inhoudt dat helemaal niemand zal optreden, maar ook dat het neerkomt op medeplichtigheid aan aperte misstanden zoals deze procedure aan de kaak wil stellen.

Denk na. Als men terughoudend zwemt, dan verdrinkt men. En als men terughoudend toetst, dan trekt men vele burgers mee de diepte in. Wij hopen dat deze zaak dit helder zal maken.

Wetgeving

7. Het systeem van erfpachttuitgifte is gebaseerd op de Eilandsverordening van de 4de December 1953 op het verhuren, verpachten of op andere wijze uitgeven van onroerende zaken toebehorende aan het eilandgebied Bonaire, hierna kortweg: 'EP-VO' (Erfpacht Verordening) (prod. 6). Deze verordening is tot op heden nooit gewijzigd. Uiteraard is er ook beleid gebaseerd op de EP-VO. Wij hebben hiervan kopie opgevraagd, maar tot op heden niet ontvangen. Dit feit alleen al is een signaal dat dit 'beleid' het daglicht niet kan verdragen ...

Moge deze procedure de doorbraak zijn om te komen tot een situatie die *normaal* kan worden genoemd. Al meer dan 50 jaar hebben wij op dit punt in een soort roes van abnormaliteit geleefd, waarin corruptie welig kon tieren en politici de burgers constant aan het lijntje en voor de gek hielden.

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
International Court Cases

Beschrijving van het probleem

8. Het doel van deze procedure is niet om één of meerdere corrupte personen aan te wijzen en te trachten hen strafrechtelijk of civielrechtelijk aansprakelijk te stellen. Dat soort actie is soms ook nodig. Dit is echter niet wat in deze procedure centraal staat. Het wordt in de procedure niet eens aangekaart. Er zijn zoveel personen bij de onderhavige corruptie betrokken geweest, gedurende zo lange tijd, dat het geen zin zou hebben dat te proberen. Bovendien, de burgers zelf hebben in zekere zin het spel ook meegespeeld. Zij kunnen daar niet echt een verwijt van worden gemaakt, omdat zij de zwakkere partij zijn en niet zonder meer duidelijk is wat zij dan anders zouden hebben kunnen doen. Maar toch is het zo dat de burger krijgt wat hij verdient.

Wat hiervan zij, deze procedure beoogt uitsluitend een oplossing te forceren. Meer niet. En dat kan op de wijze als wij hopen uit te leggen in deze procedure.

9. Om de schone eenvoud van de opzet van deze procedure te kunnen voorzien, dient eerst te worden begrepen wat de kern van het probleem is, althans welke omstandigheid de aanleiding was dat corruptie kon ontstaan. Corruptie ontstaat als er goed geld mee kan worden gemaakt. Men ziet nooit ernstige corruptie als het om slechts een tientje per transactie gaat.

Op gegeven moment ontstond schaarste aan erfpachtterreinen. Woonruimte is een basisbehoefte. Doel van het erfpachtbeleid op basis van de VE-PO was altijd om iedereen (maar vooral de armeren) in staat te stellen een stuk grond te kunnen verkrijgen tegen zeer lage prijs, in ieder geval veel lager dan eigendomsgrond. De verkrijgingsprijs van een erfpachtperceel van, zeg, +/- 600 m², is thans ruwweg \$ 1,500.- (inclusief meetkosten).

Als de overheid echter geen erfpachtterreinen tegen deze verkrijgingsprijs meer uitgeeft (of veel te weinig), dan ontstaat schaarste. Omdat woonruimte echter een eerste levensbehoefte is, blijven mensen toch zoeken naar bouwpercelen. En zij worden dan gaandeweg steeds meer bereid om extra te betalen boven bedoelde reguliere verkrijgingsprijs om toch een perceel te bemachtigen. Hoe meer schaarste, hoe hoger de prijs die mensen dan bereid zijn te betalen.

Uiteraard zullen zij niet meer willen betalen voor erfpacht dan voor eigendom. Immers het eigendomsrecht is toch wel te prefereren boven erfpacht. Maar door de schaarste aan erfpachtterreinen gaat de prijs van eigendomsgrond ook omhoog, waardoor de waarde van erfpacht ook weer stijgt (maar toch ergens zal blijven hangen onder de prijs van eigendom). En doordat de waarde van erfpacht stijgt, kan er niet langer meer slechts een tientje per transactie mee worden gemaakt, maar duizenden en later zelfs tienduizenden guldens (vóór 2010) en thans tienduizenden dollars per transactie (na 2010). Winsten op de verkoop van onbebouwde erfpachtterreinen lopen thans op tot \$ 25,000.- of \$ 40,000.-. Op zeer mooie percelen (bijv. op de heuvel bij de wijk Republiek), wordt ongetwijfeld nog meer gemaakt.

Deze stijgende prijsspiraal wordt veroorzaakt door de schaarste aan erfpachtpercelen. Niemand gaat \$ 25,000.- betalen voor een erfpachtterrein te Antriol, als men een perceel kan verkrijgen tegen +/- \$ 1,500.- in een nieuwe woonwijk in, bijvoorbeeld, Tera Korá.

Op een gegeven moment (en dat moment moet al meer dan 50 jaar geleden zijn gekomen), hadden politici door dat, als zij ervoor zorgden dat er grote schaarste heerst aan onbebouwde erfparcellen, zij of hun partij ook zouden kunnen verdienen aan de erfpachthandel.

Daartoe moeten dan wel eerst nog enkele hindernissen worden genomen, zoals het verbod om onbebouwde erfparcellen te mogen overdragen aan derden zonder toestemming van het BC (dit staat standaard in alle erfpachttakten, zie **prod. 7**). Deze hindernis moet worden genomen, want het BC handelt te openlijk corrupt als toestemming wordt gegeven aan de erfpachthandel in onbebouwde percellen. Deze standaardbepaling wordt om die reden ook opgenomen in de erfpachttakten, t.w. om tegen te gaan dat erfpachters een handeltje gaan drijven met onbebouwde erfparcellen. Dat is dus een probleem dat op wettige wijze opgelost moest worden voordat men er wel een handeltje van kan maken!

Hier zijn minstens twee methodes voor bedacht. Het zijn beide systemen die alleen zin hebben als er schaarste is aan onbebouwde erfparcellen en de prijs op de 'zwarte markt' dus lekker hoog is. Man kan dan het volgende doen:

A) Men bouwt een 3 x 3 m² keet op het perceel. Dak erop, een deur en een raam. Dit is dan een 'gebouw' cfm. art. 1 Bouw- & Woningverordening Bonaire (hierna: **BWB**). Het terrein is dan bebouwd en dus is er dan geen toestemming van het BC meer nodig om het aan een koper te mogen overdragen. Stel dat zo'n hokje (van blokken 4 en zinken dakplaten) US\$ 5,000.- kost en men het terrein voor US\$ 25,000.- kan verkopen, dan maakt men een aardige winst van US\$ 20,000.-. Interessant! Dit is de bekendste en waarschijnlijk meest voorkomende methode.

B) Men bouwt helemaal niets op het perceel. Men zoekt een koper. Zodra die gevonden is, geeft de verkoper een notariële onherroepelijke volmacht aan de koper ertoe strekkende dat de koper het perceel aan zichzelf mag overdragen, zodra er een gebouw op is gebouwd. Dit kan dan ook een keet zijn, zoals bedoeld onder A. Meestal echter bouwt de koper er een echt woonhuis op en draagt het perceel vervolgens aan zichzelf over. Zolang het perceel nog niet is overgedragen, staat het perceel nog steeds op naam van de verkoper. De koper vergoedt dan de jaarlijkse erfpachtcanon aan de verkoper. Zij spelen dit spel samen. Niemand gaat piepen.

10. Er zijn wellicht meer systemen waar wij geen weet van hebben. Misschien is er ook iets bedacht gebaseerd op artt. 13 en 14 EP-VO. En men kan natuurlijk ook gewoon toestemming vragen aan het BC voor zgn. overdracht aan een derde tegen slechts de vergoeding van enkele kosten die de erfpachter gemaakt heeft, om daarna de koopprijs heimelijk toch ook cash te ontvangen. Maar hoe dit zij, geen van die systemen kan werken als er voldoende percellen zijn om aan de vraag te voldoen. Alleen als er schaarste is, krijgt erfpachtgrond waarde boven de reguliere verkrijgingsprijs. Immers, als iedereen een erfpachtperceel van het OLB kan verkrijgen tegen +/- \$ 1,500.-, dan koopt niemand meer een leeg erfpachtperceel van een ander voor een hogere prijs, tenzij de ligging ervan zo uniek is dat bepaalde zeer bijzondere percellen dan toch nog een meerwaarde hebben boven de reguliere verkrijgingsprijs. Dit is dan nog het lek waar dan nog misbruik van kan worden gemaakt. Maar dan zijn in ieder geval de armeren niet meer de dupe. De erfpachtuitgifte was opgezet om de armeren te helpen aan een goedkoop stuk grond waarop zij een huisje kunnen bouwen voor zichzelf en hun gezin.

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
International Court Cases

De schaarste aan erfpachtpercelen is er de oorzaak van dat de armeren al jaren *wel* de dupe zijn. Zij vragen een perceel aan en krijgen dat niet. En zij hebben niet voldoende geld om een perceel op de 'zwarte markt' te kunnen kopen.

En dan komt daar nog het bijna niet verdraagzame feit bij dat sommigen aanvragers wel en vlot een erfpachtperceel krijgen, vaak na verkiezingen maar ook wel tijdens een regeerperiode. Voor hen is er dan ineens geen wachtlijst. En de overheid mag toch prioriteiten stellen? Dus wat kan de burger er tegen doen? Bonaire is zo klein dat dit soort dingen opvallen. Iedereen *weet* ook dat dit vaak gebeurt. En dat heeft zijn reden, zoals hierna zal worden uitgelegd.

Dit zet zulk kwaad bloed dat sommigen het heft in eigen hand willen nemen. En dat is begrijpelijk. De overheid moet hier ook niet constant aanleiding toe geven. Dat zulke woede bijna nooit tot uitbarsting komt, bewijst dat de mens een enorme innerlijke waarde heeft, die liever in vrede leeft dan in oorlog. Maar er zijn ook grenzen aan de hoeveelheid onrecht die mensen kunnen dragen. Daarom is het hoog tijd dat het Gerecht de oorzaak van deze corruptie wegneemt door een passende uitspraak. Dit is een gouden kans voor het Gerecht.

Case in point

11. Verzoeker **LB** is thans 67 jaar. Hij wacht al 10 jaar op een perceeltje. Hij moet thans iets huren. De huurprijzen zijn ook omhoog geschoten, omdat er te weinig gebouwd wordt, omdat er te weinig percelen worden uitgegeven. De grote toevloed aan immigranten en de stukkende nieuwbouw van sociale woningen door FCB dragen hier natuurlijk ook toe bij, maar ook de schaarste aan erfpachtpercelen is een belangrijke factor.

LB betaalt thans \$ 270.- huur per maand voor een appartementje van +/- 28 m2. De huurprijs gaat volgend jaar (2020) omhoog tot nog onbekende prijs (stel \$ 300.-). Als hij een erfpachtperceeltje kan krijgen tegen de reguliere verkrijgingsprijs van \$ 1,500.-, dan ziet hij kans met hulp van zijn zoon om daar zijn eigen appartementje van 28 m2 (desnoods van hout) op te bouwen. Als hij daartoe met garantstelling van zijn zoon \$ 10,000.- (8-jarige lening) van de bank moet lenen, dan betaalt hij +/- \$ 150.- per maand aan de bank. Voor iemand die leeft van een AOV-pensioen en wat onderstand (totaal +/- \$ 675.- per maand) en een enkele job hier en daar (LB is 67 jaar en niet meer helemaal gezond), dan bespaart hij \$ 120.- tot \$ 150.- per maand. En het huisje wordt zijn eigendom. Zijn zoon zal het erven! Men begrijpt in één oogopslag wat zo'n verschil van \$ 120.- tot \$ 150.- per maand voor hem betekent! Hij kan een stuk goedkoper wonen als hij zijn eigen appartementje kan bouwen, ook als het (gedeeltelijk) van hout is. Hij kan dit echter nooit bereiken, omdat er een artificieel in stand gehouden schaarste is aan erfpachtpercelen.

Anekdote

12. Wij hebben gesteld dat het probleem van structurele schaarste aan erfpachtpercelen al meer dan 50 jaar bestaat. En dat politici deze schaarste in stand houden door onvoldoende percelen voor uitgifte klaar te laten maken. De volgende anekdote zal deze stelling aannemelijk maken.

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
International Court Cases

Ondergetekende (gemachtigde in deze procedure) woonde in 1980 in Curaçao. Hierna even verder in de 'ik-vorm'.

Ik studeerde toen nog en werkte 's avonds als part-time leraar Engels aan het Curaçaos Avond Lyceum. Mijn inkomen bedroeg destijds +/- Naf. 700.- per maand. Omdat ik minder huur wilde betalen, bedacht ik dat ik op een erfpachtperceeltje zelf (ik was nog jong en gezond) een kamer met badkamer zou kunnen bouwen voor enkele duizenden gulden. Daarna geen huur meer.

Ik ging dus naar Hulpkantoor Rust in St. Rosa, de wijk waar ik destijds woonde. Ik vroeg aan de ambtenaren daar of ik een erfpachtperceel kon aanvragen. Zij stelden mij een aantal vragen om te zien of ik aan de voorwaarden voldeed en zeiden daarop dat ik inderdaad in aanmerking kon komen voor een perceel. Ik moest een formulier invullen en leges betalen. Na ongeveer 3 maanden, zou ik dan een perceel kunnen verkrijgen. Ik zou thuis wel bericht ontvangen.

Zo gezegd, zo gedaan. Na 3 maanden had ik echter nog geen enkel bericht ontvangen. Dus weer terug naar Hulpkantoor Rust (waarschijnlijk nog te voet ook destijds) om na te vragen. Ik sprak met dezelfde ambtenaren. Zij antwoordden mij dat zij ook niet wisten waarom ik nog niets gehoord had. Als alles goed was, zou ik binnen 3 maanden een perceel moeten kunnen krijgen. Er werd mij aangeraden om over drie maanden nog maar eens terug te komen.

Drie maanden later weer niks. De ambtenaren wisten niet waarom. Het zou volgens de theorie al lang klaar moeten zijn. 'Kom over 3 maanden nog maar eens terug'. De ambtenaren waren heus wel beleefd en leefden nog met me mee ook. Maar er kwam geen terrein.

Na hoeveel keren aan het lijntje houden ik het zat was, weet ik niet meer. Maar het toeval wilde dat intussen mijn vader op vakantie was gekomen op Curaçao. Mijn vader was tussen 1968 en 1970 hoofd van de Dienst Kadaster geweest op Curaçao. Hij zal dus wel weten, dacht ik, hoe dat in elkaar zit met die erfpachtuitgifte. Dus ik besloot het hem te vragen.

Zijn antwoord hielp mij in één keer uit de droom. Hij zei: "Michiel, dat krijg je nooit, tenzij je politieke vrienden hebt! Je moet dat op andere manier oplossen".

Maar zulke vrienden had ik niet en ik wist ook niet hoe ik die zou moeten krijgen. Dus ik vroeg door. Daarna legde hij mij uit hoe het in elkaar stak, voor zover hij het wist. Hij vertelde mij dat het kadaster percelen slechts meet en registreert (op Curaçao samen met het 'Hypotheekkantoor'). Als iemand een meting aanvraagt, dan doet het kadaster dat. "Als dus het Eilandgebied vraagt om duizend erfpachtpercelen uit te zetten, dan doen wij dat. Maar het Eilandgebied vraagt het bijna nooit. Daarom is er een enorme schaarste aan erfpachtpercelen. Het kadaster heeft daar vele malen op gewezen, zonder enig resultaat. Er gebeurt 'iets politieks', zei hij, "bij Domeinbeheer en D.O.W., beide Eilandsdiensten. Daar wordt iets bekonkeld tussen politici en ambtenaren, waar wij als kadaster buiten worden gehouden. Maar het resultaat is dat er altijd een tekort aan erfpachtpercelen is. Daar wordt al jaren over geklaagd door de mensen die erfpacht willen aanvragen en ook door sommige politici die kennelijk geen poot aan de grond krijgen. Ik weet niet waarom. Maar bespaar je de moeite en los het anders op. Je krijgt geen erfpachtterrein, tenzij je de juiste politieke vrienden hebt".

Ik stelde hem toen toch nog één vraag: “Maar is het misschien zo dat er gewoon niet genoeg grond is. Curaçao is dichtbevolkt. Misschien heeft het Eilandgebied gewoon niet voldoende eigendomsgrond dat in erfpacht uitgegeven kan worden om aan de vraag te voldoen?” Het antwoord was kort en definitief. “Nee, er is voldoende grond. Als het Eilandgebied het vraagt, kunnen wij in 6 maanden tijd voldoende percelen meten en registreren om aan alle vraag te kunnen voldoen. Maar het wordt niet gevraagd. Ik weet niet waarom. Dit is politiek!”.

Ik heb dit gesprek nooit vergeten. Mijn vader zou graag iets gedaan hebben om die arme mensen te helpen. Maar hij wist niet hoe. De dingen waren nu eenmaal zoals ze nu nog zijn ...

Dit gesprek vond plaats omstreeks 1980/1981. Mijn vader ging met pensioen in 1970. Dus toen bestond het probleem al jaren. Het is dus alleszins redelijk aan te nemen dat het probleem al minstens sinds 1965 heeft bestaan. Dus, zoals gesteld, duidelijk al meer dan 50 jaar.

Nu kan men stellen dat dit Curaçao is. Wellicht is het probleem op Bonaire pas later gaan spelen. Daarover hebben wij geen informatie. Maar het probleem speelt op Bonaire (onze schatting uit werkervaring) ook al minstens sinds 1990. Dus zo’n 30 jaar. Waarschijnlijk langer. Ook is ons uit werkervaring bekend dat sommige uitgesproken politieke tegenstanders geen erfpachtperceel krijgen vanwege partijpolitieke represaille. Ook deze gedupeerden moeten andere oplossingen zoeken, zoals het kopen van een perceel op de ‘zwarte markt’.

Hoe buiten politici die structurele schaarste aan erfpachtpercelen in eigen voordeel uit?

13. Nu zou men kunnen denken dat bedoelde schaarste niet bewust gecreëerd wordt en dat dit gewoon een gevolg is van laksheid van overheidszijde. Welnu, misschien is het met laksheid wel begonnen. Maar er moet een moment geweest zijn dat de politici in de gaten kregen dat deze wellicht door laksheid veroorzaakte schaarste voor hen een aantal grote voordelen had. En vanaf dat moment was laksheid niet meer de oorzaak. De schaarste werd toen bewust in stand gehouden, net op een niveau dat er toch nog wel percelen zijn voor de handel, maar niet genoeg om aan iedereen die daarvoor in aanmerking komt een perceel uit te geven.

De ‘voordelen’ waar wij op doelen zijn onder meer de volgende:

A) Erfpachttuitgifte is een manier waarop politici kiezers aan zich kunnen binden. Hoe meer schaarste, hoe groter de waarde voor een kiezer dat hij dan toch een terrein heeft gekregen! ‘Dat is een goede politicus!’, denkt hij. De kiezer is gevangen. Het is bekend dat sommige gedeputeerden persoonlijk langs gaan bij kiezers aan wie dan toch een terrein is uitgegeven om bij hen in te prenten dat hij het was die hen deze grote gunst heeft gegeven, met als onuitgesproken opdracht om altijd op hem te blijven stemmen! Als het verkrijgen van een erfpachtperceel echter een recht is (mits men aan de voorwaarden voldoet), dan kan een politicus deze gunst met deze prachtige lading niet meer geven. Dit heet ‘patronage’.

B) Erfpachttuitgifte is een manier waarop goede ‘*kampañadónan*’ hun welverdiende beloning kan worden gegeven voor hun (financiële) inzet voor de partij. Zo ziet men na verkiezingen regelmatig dat sommige personen een perceel krijgen, of zelfs meer dan één. Keetje erop en minstens \$ 20,000.- per perceel winst! Zo kan men de bouw van zijn eigen huis financieren!

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
International Court Cases

Tussen haakjes, er zijn ook gezaghebbers geweest die deze 3 x 3 m2 'keet-truc' hebben toegepast.

C) Stel een gedeputeerde heeft 5 vrienden. Ze krijgen één voor één een erfpachtperceel. Keetje erop en verkopen. De winst wordt verdeeld. Het BC mag de prioriteit van erfpachtuitgifte bepalen. Dit is dus mogelijk. Wij zeggen niet van welke gedeputeerde dit gezegd wordt, omdat deze procedure niet beoogt om iemand onderuit te halen. Wij tonen slechts wat mogelijk is.

14. Maar dit alles is nog slechts '*chicken-feed*'! Alweer even persoonlijk (ondergetekende). Na de val van de Berlijnse Muur ontstond een grote zwaai naar rechts. '*Capitalism is the only game in town*', was de conclusie. Meer nog, Francis Fukuyama verklaarde dat dit de '*End of History*' was, d.w.z. "*the end-point of mankind's ideological evolution and the universalization of Western liberal democracy as the final form of human government*". Onder invloed van deze grote omwenteling heeft ook ondergetekende ongeveer 3 jaar gedacht om dan maar het kapitalistisch spel mee te spelen (dat niet minder kapitalistisch wordt door het '*liberal democracy*' te noemen). Na 3 jaar zag ik in dat dit **eveneens** een doodlopende straat was. Dat socialisme dat ook was, was al veel eerder duidelijk, maar werd in 1989 – 1992 pas ontegenzeggelijk bewezen. Ik kwam na 3 jaar (+/- 1997/1998) tot de logische conclusie dat alleen een **redelijke synthese** tussen de twee systemen een goede toekomst kan bieden voor *iedereen*, een synergetische combinatie van het beste van beide systemen.

15. Wat daar van zij, tijdens de 3 jaar dat ondergetekende ('ik') ook het kapitalistische spel speelde, kwam ik in contact met een Amerikaan die bereid was met mij in zee te gaan in de '*real estate business*'. Daar kan goed geld worden verdiend. Hij had genoeg geld om goed te kunnen investeren. En hij wist perfect hoe je '*geld moet maken*'. Hij had mij nodig, omdat een advocaat wel handig is voor juridische onderbouwing en, zo nodig, het voeren van rechtszaken tegen rivalen. Want in wezen is kapitalisme de '*law of the jungle*'. Evenals in het socialisme heiligt het doel (nl. geld maken) de middelen. De doelen zijn niet gelijk, maar de vloek dat het doel de middelen heiligt, geldt bij beiden.

Lang verhaal kort, hij raadde mij aan om een aantal erfpachtterreinen aan te vragen bij het destijds Eilandgebied, niet voor persoonlijke woningbouw, maar voor commerciële woningbouw (dus bouw en verkoop van huizen). Hij wist dat er langs de kust bij Belnem nog ongeveer een 12-tal mooie erfpachtpercelen lagen die nog niet waren uitgegeven. De berekening was dat wij per perceel voor +/- Naf. 400.000,- daarop een mooi huis zouden kunnen bouwen dat wij dan vervolgens voor een miljoen zouden kunnen verkopen. Alles volledig legaal.

Dus vroegen wij die terreinen aan. Maar, men raadt het al, we hebben ze niet gekregen. Wij hadden niet de juiste politieke vrienden. De terreinen zijn later aan een bekende UPB-vriend uitgegeven, die daarop precies hetzelfde heeft gedaan als wij voor ogen hadden. Achteraf gezien gelukkig voor mij, want ik was een verkeerde weg ingeslagen. Maar dat terzijde.

Toegegeven, de UPB-vriend heeft met de winsten ook iets goeds gedaan voor Bonaire. Hij heeft behoorlijk geïnvesteerd in allerlei bedrijven, o.a. ook de bouw van winkelgebouwen enz. Maar nog veel meer. Wij zeggen niet meer, omdat het doel van deze procedure niet is om

individuele mensen onderuit te halen. Wij geven deze informatie om uit te leggen hoe het systeem van erfpachttuitgifte werkt en hoe politici daar wel bij varen, zowel persoonlijk als hun partij. Een deel van de grote winsten die de UPB-vriend maakte vloeide ook naar de UPB-kas, die tijdens verkiezingen voornamelijk met cash werd gevuld. Het beroemde 'koffertje', waaruit kiezers worden betaald voor het plaatsen van partijvlaggen en waaruit ook kleine schulden voor kiezers worden voldaan. En, ja hoor, de UPB won de verkiezingen weer! En dus kreeg ook de UPB-vriend weer zijn verdiende beloningen. Redelijk, want hij investeerde ook in Bonaire.

Ook de sociale woningbouwstichting FCB had begrepen dat er op deze wijze veel geld zou kunnen worden verdiend. De winsten zouden dan kunnen worden gebruikt voor de bouw van sociale woningen. Dit wordt 'kruissubsidie' genoemd. Dus ook FCB vroeg een aantal mooie terreinen aan langs de kust. En wat gebeurde? FCB kreeg ze niet. FCB kan die winsten niet op legale wijze (gedeeltelijk) terugsluizen naar de politieke partij die hen de terreinen verstrekt heeft! Snap dat dan!

Ondergetekende (ik) ga in deze procedure niet verhullen dat ook ik (tijdens bedoelde 3 jaar) van burgerzijde heb meegedaan aan deze corruptie. Wij hebben eenmaal een erfpachtperceel voor commerciële doeleinden gekocht van een burger met gebruikmaking van de methode uitgelegd in sustenu 9 onder B.

16. Waarom deze ontboezemingen? Omdat wij de critici van tevoren de wind uit de zeilen willen halen. Deze procedure mag niet verzanden in een zinloze dialoog als: 'Kijk wie praat. Hij is zelf ook corrupt!'. Ja, het is correct, want als de burger de corruptie faciliteert door mee te doen (ook al is het van burgerzijde en dus in verhouding tot de overheid de *zwakste* zijde), dan is de burger ook medeplichtig. Dat wordt erkend. Wat wij deden was niet illegaal; het was wel immoreel. Omdat ons bedrijf toch huizen wilde bouwen heeft ondergetekende één keer een onbebouwd erfpachtterrein gekocht waarop een huis is gebouwd dat later is verkocht. Wij zagen geen andere manier om het bedrijf op te bouwen. Er *was* ook geen andere manier. Maar dat neemt toch niet weg dat het immoreel is om corrupte politici te faciliteren.

Maar daar gaat deze procedure niet over. Dit alles dient slechts om te illustreren hoe het stelsel van erfpachttuitgifte door de jaren heen gecorrumpeerd is, met als gevolg dat de armeren geen perceeltje kunnen krijgen tegen een voor hen betaalbare prijs, zodat ook zij een klein huisje voor zichzelf kunnen bouwen. *Dát* is wat deze procedure beoogt te bereiken. Ook zij mogen leven en geluk ervaren door in een eigen woning te kunnen wonen en niet elke maand hun karige salaris opgeslokt te zien door veel te hoge huurprijzen.

17. Om het daarheen te leiden moet de ***schaarste*** aan erfpachtpercelen bestemd voor woningbouw door natuurlijke personen worden weggenomen. Dat kan het Gerecht doen door de vordering in deze ***test case*** toe te wijzen. Als immers het Gerecht het OLB opdraagt aan verzoekers een erfpachtterrein uit te geven binnen drie maanden, met mogelijkheid van maximaal één keer verlenging van nogmaals drie maanden om schriftelijk opgegeven redelijke reden, versterkt met een dwangsom, dan heeft het OLB geen andere uitweg meer dan om voldoende erfpachtpercelen uit te laten zetten, zodat dan aan de vraag vlot kan worden

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

Golden Meand Society
Foundation supporting
International Court Cases

voldaan. Zo niet, dan beloven wij het OLB, gelijk wij de verenigingsleden al hebben beloofd (zie **prod. A**), dat wij de persen zullen laten draaien en een groot aantal rechtszaken tegen het OLB zullen aanspannen met een vergelijkbare vordering als in deze procedure. Toewijzing van de vordering zal aldus de grootste oorzaak van de corruptie in het erfpachtuitgifte-systeem wegnemen. Dat de corruptie dan bij uitgifte aan commerciële partijen nog niet weggenomen is, wordt erkend. Maar dan zijn in ieder geval de armeren niet meer constant de dupe.

De politiek kan dit zelf niet oplossen; niet voor niets speelt dit al meer dan 50 jaar

18. Dan voor de laatste keer nog één persoonlijke uitstap. Deze is ook nodig om het Gerecht in te doen zien dat de politiek zichzelf meestal niet kan veranderen. De impuls moet van buitenaf komen. In 2011 werd ik verkozen tot Eilandsraadslid. Al snel daarna werd ik gedeputeerde. Waarom heb ik toen zelf niet deze kwestie aangepakt? Welnu, het stond hoog op onze agenda. Wij waren er ook druk mee bezig, maar voor ik het wist, lag ik er al weer uit. De persoon die ik vertrouwd had met mijn zetel, lichtte mij een pootje. En sindsdien is er aan de erfpachtkwestie helemaal NIETS meer gedaan. Ik beweer niet dat dit de enige reden was waarom ik pootje werd gelicht. Maar het is wel opvallend dat dit daarna door geen enkele partij is opgepakt ... *Waarom niet?* Omdat ze allemaal 'in the loop' zitten! Als één partij het aanpakt, dan lopen ze zelf ook risico! Want de andere partijen gaan dan ter verdediging piepen, waardoor er ook vele van hun eigen 'puitu's' onder de mand vandaan zullen komen. Ze zitten allemaal 'in the loop'. Dus *niemand* gaat piepen. En het is uiteindelijk ook lucratieve handel. Laten we wel wezen!

Er is dus een impuls van buitenaf nodig. En dan is er nog maar één die zo'n impuls kan geven. Dat is het Gerecht.

En dat is ook de wettelijke taak van het Gerecht, namelijk om de politiek bij te sturen waar nodig. Het Gerecht heeft daartoe het mandaat gekregen van de bevolking zelf, die middels hun politieke vertegenwoordigers wetgeving hebben opgesteld en deze opdracht aldus aan het Gerecht hebben gegeven. Kijk maar naar art. 9 lid 1 sub b WarBES. Kijk maar naar art. 93 en 94 Grondwet. Het Gerecht heeft het toetsingsrecht aan zowel algemene rechtsbeginselen als aan mensenrechten. En dit is ook rechtsplicht, omdat alleen het Gerecht dit kan en mag. Niemand anders mag of kan het.

Het is niet zorgvuldig (of 'redelijk en billijk') om burgers 10 jaar aan het lijntje te houden en intussen allerlei politieke vrienden bij voorrang een erfpachtperceel te geven om redenen die het Gerecht nu weet en begrijpt. Art. 9, lid 1 sub b WarBES en de Grondwet geven het Gerecht het instrument om hier in te kunnen grijpen.

En als het Gerecht het niet doet, dan doet *niemand* het. Dan is er over 50 jaar nog geen verbetering ...

Komt er dan toch nog verbetering vanuit de politiek zelf?

19. Al hetgeen tot aan dit punt geschreven is, is correct. Wij zijn ons er echter van bewust dat het huidige BC onder druk van Nederland (een *andere* impuls van buitenaf) 'bezig' is deze kwestie zelf aan te pakken. Dat is publiekelijk aangekondigd. Dus misschien is deze zaak na 50 jaar toch

nog net voorbarig? Het zou theoretisch kunnen. Maar, eerlijk gezegd, geloven wij het niet. Ten eerste, is er nog geen nieuw beleid. Het ligt bij de Eilandsraad voor goedkeuring, waar het al weer een tijdje ligt. En ten tweede, moeten wij nog zien hoe dat nieuwe beleid eruit ziet. Wij hebben vernomen dat er vooral nieuwe procedures komen om het stelsel van de wachtlijst te verbeteren. Welnu, als het niet meer is dan dat, dan is er nog geen oplossing. De armeren moeten weer jarenlang wachten en de schaarste blijft veroorzaken dat er een zwarte markt is.

Maar goed, zelfs al zou er nu eindelijk wel verbetering komen, dan nog is deze zaak zinvol. Omdat het OLB dan ook weet hoe het Gerecht erover denkt, zodat een ieder die wordt gedwarsboomd om partijpolitieke of andere represaille-reden, dan is bekend dat men via het Gerecht kan krijgen wat een ieder toekomt.

Ook hebben wij begrepen dat er een heleboel aanvragers arbitrair van de wachtlijst zijn geschrapt. Zo schijnen er brieven te zijn uitgegaan om te vragen of men nog interesse heeft? Het is te verwachten dat aanvragers die al 10 jaar wachten, zo'n brief niet meer serieus nemen en daarom niet antwoorden. Maar het maakt de wachtlijst dan wel korter. Ten onrechte!

Daarom is er zeker in dit stadium geen enkele reden om deze zaak niet in te dienen. Wij mogen verwachten dat bij het verweerschrift zowel het nieuwe als het oude (huidige) beleid aan het Gerecht zal worden overgelegd. Wij zullen dan tijdens pleidooi op beide kunnen reageren.

Extra aparte subsidiaire vordering?

20. In een later stadium zullen wij de Ledenlijst van ASOTEKO overleggen. Deze leden worden niet direct als verzoekers in deze procedure opgenomen, omdat ten eerste het ledental nog steeds toeneemt. Iedere keer als deze procedure in het nieuws komt, komen er weer een aantal leden bij. In december 2019 waren er meer dan 15 leden. Ten tweede (en dat is de voornaamste reden) menen wij dat een vordering namens een groot aantal verzoekers wellicht een beetje zwaar zou overkomen, in die zin dat het misschien niet redelijk is te verwachten van het OLB om aan hen allen tegelijk en onmiddellijk (d.w.z. binnen 3 c.q. 6 maanden) een bouwperceel in erfpacht uit te geven. Daarom wordt de procedure in beginsel alleen namens de drie bestuursleden als verzoekers gevoerd. Uiteindelijk is dit een ***test case***. Toewijzing van de vordering t.b.v. de 3 verzoekers houdt in dat de andere leden van de vereniging in de toekomst dezelfde vordering zullen kunnen instellen, als het BC niet aan haar rechtsplicht voldoet. Daarom is de afspraak gemaakt dat voor de contributie betalende andere leden een andere weg zal worden bewandeld, waarbij het BC eerst nog eenmaal een redelijke kans wordt geboden om aan hen een erfpachtperceel uit te geven binnen 3 maanden tijd. Gebeurt dat niet, dan zullen wij alsnog ook namens hen één voor één (naarmate dit nodig is), of in een tweede collectieve zaak een zelfde soort vordering indienen als in deze procedure.

Wij houden echter in beraad om in een later stadium toch alsnog een extra aparte subsidiaire vordering toe te voegen ten einde het Gerecht te verzoeken ook t.b.v. van de andere leden reeds bij vonnis in de onderhavige zaak uit te maken dat zij in aanmerking horen te komen voor een erfpachtperceel binnen drie maanden (althans 6 maanden) na vonniswijzing.

Slotopmerkingen

21. Er is over deze zaak nog veel meer te zeggen. Echter wachten wij eerst het verweerschrift van het OLB af om deze boeiende discussie voort te zetten.

Wij benadrukken nogmaals dat de burgers die (onder druk van de omstandigheden) het spel met de politici noodgedwongen hebben meegespeeld of thans meespelen en onder andere op de 'zwarte markt' onbebouwde erfpachtpercelen (zijn) gaan kopen (en soms nog met winst doorverkopen ook!), toch ook **medeplichtig zijn aan de corruptie** en aldus met name de minder draagkrachtigen zwaar benadelen. Zo is ook het Gerecht medeplichtig als het niet ingrijpt wanneer zulke misstanden ter berechting aan hen wordt voorgelegd. Het excuus dat het Gerecht niet gelegitimeerd is om in te grijpen, omdat men niet is verkozen door het volk en daarom niet op de stoel van de wel verkozen politici mag gaan zitten, is even overtuigend als het excuus dat de Hoge Raad in het Toetsingsarrest van 1942 aan papier toevertrouwde.

22. Wij laten hier even mr. Geert Corstens aan het woord over dit toetsingsarrest (zie **prod. 8**):

“Tijdens en na de Tweede Wereldoorlog is hard over de Hoge Raad geoordeeld. Men was ernstig teleurgesteld over de wijze waarop de Hoge Raad zich in zijn rechtspraak en daarbuiten tijdens de oorlog heeft opgesteld. En zelfs de woorden ernstige teleurstelling lijken het gevoel van destijds nauwelijks te dekken. Ook veel krachtiger diskwalificaties zijn gebruikt als "slappelingen", "collaboratie", "fout" en "verraad". Dit algemene beeld dat de Hoge Raad als instituut in de Tweede Wereldoorlog ernstig is tekortgeschoten steunde in de kern op een aantal bekende gebeurtenissen. Het tekenen door de raadsheren van de ariërverklaring is zo'n gebeurtenis, net als het zonder protest aanvaarden van het ontslag van de joodse president mr. Visser. Een ander dieptepunt was het Toetsingsarrest, waarin door de Hoge Raad aan de regelgeving van de bezetter geen strobreed in de weg werd gelegd. Het beeld werd gecompleteerd met de veronderstelling dat de Hoge Raad, anders dan zijn Belgische en Noorse evenknie, niet één keer een naar buiten toe kenbaar krachtig blijk van protest had gegeven. En voorvallen die tot een protest aanleiding gaven waren toch talrijk. Denk bijvoorbeeld aan de invoering van de vrederechtspraak. Daarbij werden de strafrechtelijke beginselen ne-bis-in-idem (niemand mag twee keer voor hetzelfde feit worden berecht) en nulla poena sine lege (geen straf zonder wet) opgeofferd. Denk aan de verlaging van de leeftijdsgrens voor raadsheren. Daardoor kon de bezetter de samenstelling van de Hoge Raad drastisch wijzigen: er ontstond ruimte om raadsheren te benoemen die de bezetter welgezind waren. En denk aan het ontslag van de moedige Leeuwardense raadsheren. Zij protesteerden wél door uit te spreken het niet met hun geweten te kunnen verenigen om veroordeelden naar het kamp Erica in Ommen te sturen. Niet één keer was de buitenwereld gebleken dat de Hoge Raad het Nederlandse recht en de daaraan ten grondslag liggende beginselen door standvastig optreden heeft geprobeerd te verdedigen tegen de bezetter”.

Hij schrijft ook:

“Overeind blijft dat de Hoge Raad niet de bescherming heeft kunnen bieden, niet de inspirerende standvastigheid heeft getoond, die de Nederlandse bevolking verwachtte.

Was die teleurstelling dan het gevolg van te hoog gespannen verwachtingen? Voor een deel misschien wel: wat mag men in een oorlogssituatie verwachten? Ik wil hier voorzichtig zijn in mijn oordeel, maar geef mr. Ras volkomen gelijk als hij zegt dat 'de Hoge Raad onvoldoende beseft gehad van de voorbeeldfunctie die nu eenmaal hoort bij het voorrecht om in zo'n hoogste rechtscollege te zitten'. Een instituut als de Hoge Raad roept uit de aard van zijn wezen hoge verwachtingen op. Noblesse oblige: wat dat inhoudt en óf het wat inhoudt blijkt pas onder druk. In het licht van de nog veel zwaardere omstandigheden waarin de mensen leefden op wie de bezetter het gemunt had, mocht meer van de Hoge Raad worden verwacht. Het boek biedt verklaringen, maakt de oorlogsgeschiedenis van de Hoge Raad begrijpelijker. Maar bevredigt dat ook? Direct uit het hart gesproken natuurlijk niet. Dan wil je de Hoge Raad zien als kathedraal van recht en rechtvaardigheid. Dan wil je zien dat zijn collega's in een kring om mr. Visser heen gaan staan en weigeren de ariërverklaring te tekenen. Dan reken je op een ander arrest dan het Toetsingsarrest. Dan verlang je een scherp en luid protest wanneer de Leeuwardense raadsheren worden ontslagen. Dan hoop je een collectief aftreden te zien als het leidersprincipe op de rechtspraak moet worden toegepast”.

23. Wij citeren dit niet om een oordeel te vellen over de Hoge Raad. De Hoge Raad functioneerde destijds met een pistool tegen het hoofd. Wij citeren het in de hoop het Gerecht ervan te overtuigen dat het zijn eigen rol moet herzien. In vreedstijd staat er geen pistool tegen het hoofd. Misstanden zoals in deze procedure zijn beschreven, moeten ergens aangekaart kunnen worden, waarbij diegenen die dan moeten oordelen niet afzijdig blijven en ervan uitgaan dat de politici zichzelf moeten corrigeren. Boeven corrigeren zichzelf niet. Dat is toch bekend?

Als het Gerecht de andere staatsmachten niet controleert, dan zet het Gerecht *ten eerste* zichzelf weg als ondergeschikt aan de andere staatsmachten (terwijl het systeem van de Trias Politica, de artt. 93 en 94 Grondwet, de WarBES en de Mensenrechtenverdragen dit weerspreken) en *ten tweede* weet de burger dan dat misstanden zullen voortduren, omdat er door *niemand* Recht wordt gedaan. En daarmee geeft het Gerecht de burger een rechtvaardigingsgrond om andere minder correcte wegen te bewandelen om gedaan te krijgen wat men voor het behoud van zichzelf en zijn gezin nodig heeft (zoals deze zaak aantoont). Het 'terughoudend' toetsen is een vloek, die het Gerecht ten onrechte over zichzelf uitspreekt. Het Gerecht doet er niemand een plezier mee om geen Recht te spreken waar dat nodig is.

Overigens is rechtswegering bij wet verboden. Dit verbod is in ieder geval een algemeen erkend rechtsbeginsel dat fundamenteel is wil er sprake zijn van onafhankelijke rechtspraak.

Fictieve beschikkingen

24. Het hoeft geen betoog dat in de gevallen van verzoekers sprake is van fictieve beschikkingen. Het is immers duidelijk dat het OLB al jaren geweigerd heeft te beschikken. Er is in hun geval immers niet binnen redelijke tijd een beschikking gegeven (zie art. 3, leden 2 en 3 WarBES).

Seru Grandi #80
Kralendijk
Bonaire, C.N.

Advocaat

mr. M. Bijkerk

Mobiel: 00599-7962650
abogado.bijkerk@gmail.com
info@arcocarib.com

*Golden Meand Society
Foundation supporting
International Court Cases*

WESHALVE het het Gerecht moge behagen:

primair:

met vernietiging van de 'fictieve beschikkingen' dit beroep gegrond te verklaren en te bepalen dat aan ieder der verzoekers binnen drie maanden na vonniswijzing, uiterlijk te verlengen met een termijn van nogmaals drie maanden indien om zwaarwegende schriftelijk opgegeven redenen een termijn van drie maanden te kort zou mogen zijn, alsnog één perceel in erfpacht wordt uitgegeven onder de gebruikelijke voorwaarden en voor de bouw van een woonhuis voor zichzelf, gelijk aangevraagd, en wel aldus dat cfm. art. 50 lid 4 WarBES deze uitspraak in de plaats treedt van de vernietigde 'fictieve beschikkingen', dit gebod versterkt met een dwangsom van \$ 1,000.- (of zoveel meer of minder als het Gerecht in goede justitie moge bepalen) per dag of gedeelte van een dag dat het OLB in gebreke moge blijven om aan vorenbedoeld gebod te voldoen;

subsidiar:

met vernietiging van de 'fictieve beschikkingen', dit beroep gegrond te verklaren en verweerder op te dragen alsnog te beschikken binnen 14 dagen na datum van de uitspraak en wel met inachtneming van cfm. art. 50 lid 4 WarBES in de uitspraak op te nemen aanwijzingen, ertoe strekkende dat aan ieder der verzoekers binnen drie maanden na vonniswijzing, uiterlijk te verlengen met een termijn van nogmaals drie maanden indien om zwaarwegende schriftelijk opgegeven redenen een termijn van drie maanden te kort zou mogen zijn, alsnog één perceel in erfpacht wordt uitgegeven onder de gebruikelijke voorwaarden en voor de bouw van een woonhuis voor zichzelf, gelijk aangevraagd, dit gebod versterkt met een dwangsom van \$ 1,000.- (of zoveel meer of minder als het Gerecht in goede justitie moge bepalen) per dag of gedeelte van een dag dat het OLB in gebreke moge blijven om aan vorenbedoeld gebod te voldoen;

zowel primair, als subsidiar, kosten rechtens.

Bonaire, 6 januari 2020
Namens verzoekers,
mr. M. Bijkerk